

Ett nästan osannolikt bra svenskt friidrottsår!

Av Jonas Hedman

Det svenska friidrottsåret 2002 blev en fantastisk fortsättning på 2001 och rivstartade med sju medaljer och nio svenska rekord vid inomhus-EM i Wien i början av mars. Sveriges överlägset bästa inne-EM någonsin sett både till antalet medaljer (2 guld, 4 silver, 1 brons) och topp-8 placeringar (11 stycken). Utomhussäsongen började sedan trevande för de svenska essen men lagom till årets stora mål – EM i München i början av augusti – nådde de åter toppformen och det svenska facit blev osannolika 3 guld, 1 silver och 1 brons samt ytterligare fem placeringar bland de åtta bästa! Medaljfacit överträffade till och med vårt eget EM i Stockholm 1958 (1 guld, 2 silver, 2 brons) och man får gå tillbaka ytterligare åtta år i tiden för att hitta ett mer framgångsrikt Europamästerskap än München 2002.

För första gången sedan 1948 toppade tre svenska friidrottare sina respektive grenar på ansedda magasinet Track & Field News världsranking i och med Kajsa Bergqvist och Stefan Holm i höjd samt Carolina Klüft i mångkamp.

Svensk friidrott 2002 handlade i väldigt hög grad om våra EM-medaljörer: Kajsa Bergqvist, Stefan Holm och Staffan Strand (höjd), Christian Olsson (tresteg), Carolina Klüft (mångkamp), Patrik Kristiansson (stav) och Jimisola Laursen (400 m)!

Våra EM-medaljörer (placering inne-EM/ute-EM)

Kajsa Bergqvist, höjd	2/1
Christian Olsson, tresteg	1/1
Stefan Holm, höjd	2/2
Carolina Klüft, mångkamp	3/1
Staffan Strand, höjd	1/3
Patrik Kristiansson, stav	2/4
Jimisola Laursen, 400 m	2/-

Kajsa Bergqvist – tio tävlingar över två meter!

Höjdhopparen Kajsa Bergqvist inledde inomhussäsongen med en andraplats på 1,97 i tyska Arnstadt i slutet av januari vilket resultatmässigt var hennes bästa säsongsdebut någonsin. Därefter fick hon problem med en inflammerad slemhälsa i foten vilket gjorde att förberedelserna inför inomhus-EM i Wien i början av mars var allt annat än optimala. Hon genomförde finalen med bedövning i foten och där blev det till slut silver på 1,95 bakom ryskan Marina Kuptsova (2,03).

Fotskadan krävde en hel del rehabiliteringsträning och i samband med det provade Kajsa att förändra ansatsen. Hon kortade ner den till sex steg och sprang i en vidare kurva fram till ribban. Denna teknikförändring kom att bli nyckeln till den fantastiska säsong som inleddes med seger i Europacupen i Midsommarhelgen på 1,98.

En vecka senare blev det en tredjeplats på 1,89 på en regnig centrecourt i Båstads årliga höjdgala innan fullträffen kom i Lausanne den 2 juli. Kajsa var felfri upp till 1,97, klarade 2,00 i andra, svenska rekordet 2,02 i första och till sin egen och alla andras stora förvåning även 2,04, i tredje med en lätt ribbtouch! Seger med åtta centimeter över den församlade

världseliten! Radiosporten var på plats och sände direkt och Tommy Åströms engagerade referat i etern blev något av startsignalen på en fantastisk svensk friidrottsommar!

Därefter följde ett intensivt tävlande runt om i Europa med nästan uteslutande segrar. Kajsa tävlade bland annat i Stockholm, Karlstad och Malmö och bilden av den blonda svenskan skrivandes autofrafer omringad av massor med barn och ungdomar upprepade sig varje gång.

EM-guld, 2,05 och rankingetta

I början av augusti blev det EM-guld på 1,98 i ett regnigt München, sex centimeter före tvåan, innan Kajsa radade upp fem raka tävlingar på två meter eller bättre.

En vecka efter EM-guldet tävlade hon i polska Poznan och efter inledningshöjden 1,90 klarade hon 1,94, 1,98 och 2,02 i första och till slut svenska rekordet 2,05 i andra innan hon avslutade med bra försök på världsrekordhöjden 2,10! Alla barriärer tycktes vid det här laget vara rivna och högre än 2,05 har bara tre tjejer hoppat någonsin.

Kajsa gjorde 16 tävlingar under sommaren och noterades för 13 segrar, 2 andra- och 1 tredjeplats. Snittet på de 16 tävlingarna var 1,993! Detta, i kombination med att hon hoppade över två meter i sammanlagt tio tävlingar, gjorde att hon återtog den förstaplats på Track & Field News världsranking hon hade år 2000. Vid årets slut röstades hon fram till Årets Idrottskvinna av Aftonbladets läsare, fick utmärkelsen Årets friidrottare i Sverige och rankades som världens sjunde bästa friidrottare i världen oavsett gren.

Den blonda 26-åringen från Sollentuna och Turebergs Friidrottsklubb visade sommaren 2002 att ingenting är omöjligt!

Christian Olsson – dubbla EM-guld i tresteg!

Christian Olsson slog igenom på allvar 2001 med VM-silver och en markant höjd resultatnivå vilket resulterade i att han rankades tvåa i världen efter britten Jonathan Edwards. När säsongen 2002 summerats står det klart att Christians utvecklingskurva fortsatt stiga i oförminskad takt och hans säkerhet på längder kring 17,50 belönade honom med EM-guld både inne och ute. Det blev visserligen åter en andraplats på världsrankingen bakom den nu 36-årige Edwards men marginalen var minsta tänkbara sedan britten besekrat en febrig Olsson i säsongsavslutningen och därmed åstadkommit 5–4 i inbördes möten.

Christian satte svenskt rekord vid inomhus-SM i Malmö i februari med 17,60 vilket flera menade var ”Den största svenska friidrottsprestationen sedan Patrik Sjöbergs världsrekord på Stadion 1987”. Det skulle dock komma mer, mycket mer.

Förberedelserna inför inne-EM i Wien stördes av smärtor i högerfoten men den läkte ihop och på plats i Wien slog Christian till med 17,54 i första finalhoppet och vann till slut med 32 centimeters marginal före rumänen Marian Oprea. Edwards stod över inomhussäsongen.

Tre centimeter från världsrekordet

Två dagar efter inomhus-EM var de svenska medaljörerna på plats i Scandinavium i Göteborg för att tävla inför hemmapubliken. I tredje omgången fick Christian på en perfekt plankträff och landade på 17,80 – Europarekord inomhus med tre centimeter och lika långt från inomhusvärldsrekordet!

Utomhustävlandet började i juni och redan i tredje tävlingen, Europacupen i Sevilla i Midsommarhelgen, blev det svenskt rekord med 17,63. Den internationella Golden League-säsongen inleddes på Bislett i Oslo den 28 juni och där segrade Edwards på 17,51 – fyra centimeter före svensken. Edwards vann sedan i både Paris (17,75) och DN Galan på Stockholms Stadion (17,78) med Christian på andra plats båda gångerna (15 respektive 37

centimeter bakom) innan han fick sin revansch i Monte Carlo där han tangerade sitt svenska rekord på 17,63.

Sista tävlingen före EM var i Karlstad den 25 juli och i ett underbart väder med en begestrad publik förbättrade Christian sitt personliga rekord med ytterligare en centimeter. EM-finalen i München slutade med något av ett normalresultat för Christian – 17,53 – men det räckte till guld med 20 centimeters marginal och han hade finalens fyra längsta hopp!

Säsongen avslutades sedan med seger i GP-finalen och en tredjeplats i Världscupen. Christian gjorde totalt 20 finaltävlingar 2002 (16 ute och 4 inne) och snittet var fantastiska 17,44 vilket kan jämföras med hans bästa resultat från 2001: 17,49!

Hög lägstanivå men ingen fullträff

Jämnheten är Christians styrka och i nästan alla tävlingar underbyggde han sitt längsta hopp med flera hopp som bara var aningen kortare. Jonathan Edwards däremot hade i många tävlingar bara ett långt hopp vilket bland annat illustreras av deras första möte för säsongen där Edwards vann på 17,51 med Christian fyra centimeter bakom. Svenskens samtliga sex hopp var längre än Edwards näst bästa. Däremot hade britten de tre klart bästa resultaten under sommaren med 17,86 i topp. Christian fick aldrig till någon riktig fullträff under sommarsäsongen men hans jämnhet och oerhört höga lägstanivå gör att framtiden verkligen talar till hans fördel.

Det blev även några höjd- och längdtävlingar och högre än de 2,28 han klarade inomhus har bara fyra svenskar hoppat tidigare. 7,71 i längd ”utan någon riktig ansats” räckte till tredje plats i den svenska årsstatistiken.

Carolina Klüft – 19 år och bäst i världen!

Mångkamparen Carolina Klüft tog guld i junior-VM i sjukamp redan som 17-åring år 2000 och upprepade segern året efter vid junior-EM. Vintern 2002 debuterade hon internationellt i seniorsammanhang med ett brons i femkamp vid inomhus-EM och förbättrade samtidigt Monica Westéns elva år gamla svenska rekord med 15 poäng till 4.535. Delad glädje är dubbel glädje heter det och så var fallet i Wien eftersom pojkvännen Patrik Kristiansson tog silver i stav!

Första sjukampen utomhus blev i Europacupens andraliga i slutet av juni där Carro vann på nya svenska rekordet 6.272 poäng och därmed förbättrade Monica Westéns tolv år gamla notering med 187 poäng.

Hennes eget stora mål för säsongen var JVM-titeln på Jamaica i juli och efter personliga rekord på både 200 m (23,74) och höjd (1,86) strax före avresan var hon fylld av självförtroende. Carros sjukamp i Kingston blev också något alldeles extra. Inför fullsatta läktare öppnade hon med perset 13,53 på korta häcken och höjde sedan perset i höjd med hela sex centimeter till 1,92! I kula blev det 12,18 innan första dagens sista gren, 200 m, slutade med 23,81 vilket bara var 0,07 från pers. Därmed ledde hon med över 400 poäng i sammandraget.

Carro var på väg mot juniorvärldsrekordet men behövde prestera sitt allra bästa i varje gren för att ha en chans. Andra dagen inleddes med att den svenska lagledningen protesterade högljutt mot att arrangören inte ville byta hoppgrupp eftersom det blåste motvind. Protesterna hjälpte inte och Carros 6,19 innebar visserligen grenseger men var 30 cm kortare än vad hon hade i Europacupen. Trots detta blev det pers i spjut (46,83) och för att slå juniorvärldsrekordet krävdes personligt rekord också på avslutande 800 m.

JVM-seger med 743 poäng

TV-bilder på en ensam Carolina Klüft löpandes längst upploppet kablades hem till Sverige och svenska folket kunde se den blonda småländskan korsa mållinjen efter 2.13,55, just precis under perset vilket innebar nytt juniorvärldsrekord med 5 poäng! Östtyskan Sybille Thieles 18 år gamla 6.465 poäng var därmed överträffat. Personligt rekord i fyra grenar och en segermarginal på osannolika 743 poäng innebar att Carro hade kunnat nolla i kula och ändå vunnit totalt!

Hon hann sedan knappt hem innan det var dags att åka till EM i München där det blev en ny fullträff med tre personliga rekord och till slut EM-guld på 6.542 poäng och givetvis också nytt juniorvärldsrekord.

Den oerhörda glädjen över att få tävla lyste så klart om Carolina Klüft sommaren 2002 och på Münchens Olympiastadion blev hon snabbt vän med TV-kamerorna och förmedlade på ett underbart sätt sin friidrottsglädje till svenska folket. Det ledde till att hon vid årets slut röstades fram till Årets Svensk. Och tjejen är bara 19 år gammal.

Stefan Holm – etta i världen för andra året i rad

Efter guld i inomhus-VM och en säsong på en jämn, hög nivå rankades Stefan Holm som världens bästa höjdhoppare 2001 av Track & Field News. EM-året 2002 var Stefan ännu jämnare och EM-silver både inne och ute, förstaplats i GP-finalen i Madrid samt seger i 12 av 25 finaltävlingar gjorde att förstaplatsen odiskutabel. Därmed blev han tredje svenske friidrottare genom tiderna att försvara en förstaplats på världsrankingen efter Anders Gärderud 1976 (3000 m hinder) och Ludmila Engquist 1997 (100 m häck).

Stefans kanske största ögonblicket under säsongen var klassiska Weltklasse-galan i Zürich i mitten av augusti där han i kamp om segern sparade två hopp från 2,33 till 2,35 som han klarade i sista försöket. Seger och äntligen en höjning av det två år gamla perset med en centimeter.

Stefans jämnhet och höga lägstanivå är helt i klass med Christian Olssons. 14 tävlingar över 2,30 och ytterligare sju på 2,28 eller bättre talar sitt tydliga språk. Det är en jämnhet som ingen höjdhoppare i världen kunde matcha 2002. Stefan hoppade flera gånger på 2,36 och 2,37 och var flera gånger nära att klara. Det är en fullträff som saknas.

En jämförelse med kollegan och tillika rankingettan Kajsa Bergqvist visar till exempel att hon parkerar på delad tredje plats på alla-tiders-bästa-listan med sina 2,05 medan Stefan med sina 2,35 är delad 39:a på herrarnas motsvarighet.

Staffan Strand – dubbla EM-medaljer trots fotproblem

Staffan Strand var världens klart bäste höjdhoppare vintern 2002 med fem tävlingar på 2,31 eller bättre med nya perset 2,35 i topp. Det senare uppnått i Globen i Stockholm där han för tredje året i rad satte personligt rekord. Pricken över i var guldmedaljen på inne-EM (2,34) vilket var hans första seger i ett internationellt seniormästerskap.

Redan under innesäsongen hade han till och från ont i foten och efter en hoppingivande inledning på utomhussäsongen kom skadekänningarna tillbaka. Två veckor före EM var han osäker på om han över huvud taget skulle kunna starta.

Efter elbehandling blev foten dock bättre och till slut blev det brons på 2,27 i regnet i München. Det föll sig så att höjdfinalen avslutades nästan samtidigt med trestegsfinalen vilket

innebar att tre svenska EM-medaljörer sprang ett gemensamt ärevarv med svenska flaggan – Olsson, Holm och Strand!

Resultatmässigt blev det fyra 2,30-tävlingar som bäst för Staffan under utomhussäsongen varav segern i Finnkampen var höjdpunkten vid sidan av EM. Fotproblemen höll nere resultatnivån men trots det rankades han vid årets slut som fyra i världen, hans bästa placering någonsin.

Patrik Kristiansson – äntligen bäst när det gäller!

Efter att ha missat finalen i alla de tre stora mästerskapen 1999–2001 nådde stavhopparen Patrik Kristiansson toppformen lagom till inomhus-EM och tog sig via 5,65 i kvalet till final. Där gick han in först på 5,50 som han klarade direkt. Fortsatte med 5,65 i första, stod över 5,70 och klarade 5,75 i andra vilket innebar svenskt rekord med tre centimeter och silver på samma höjd som vinnande tysken Tim Lobinger!

Utomhussäsongen började med en handskada i samband med Europacupen i juni och tekniken ville sedan inte riktigt infinna sig förrän i sista tävlingen före EM. Efter 5,60 i kvalet inledde han finalen med 5,40, 5,60 och 5,70 i respektive andra försöket. 5,75 tog han i första och låg då fyra. 5,80, i andra, innebar årsbästa och räckte till en slutlig fjärdeplats på samma höjd som tvåan. Vann gjorde Israels Alex Averbukh på 5,85.

Efter EM radade Patrik upp flera tävlingar på 5,70+ med segern i Finnkampen på svenska rekordet 5,85 som topp. Vi årets slut rankades han tia på Track & Field News världsranking.

Jimisola Laursen – tre svenska rekord och IEM-silver!

Efter sitt svenska rekord på 400 m (45,54) sommaren 2001 visade Jimisola Laursen inomhussäsongen 2002 samma stabila form. När säsongen kulminerade i samband med inomhus-EM höjde han sig ytterligare ett snäpp genom att tre dagar i rad (försök, semi och final) förbättra sitt svenska inomhusrekord: 46,18, 46,00 och 45,59!

Skåningen visade upp en imponerande beslutsamhet i kampen om att nå innerbanan först när löparna gick in på gemensam bana efter halva sträckan – en löpform som är bland de tuffaste som finns i friidrott. I finalen nådde han från sin ytterbana åter täten halvvägs och höll ledningen ända in på upploppet där polacken Marek Plawgo blev den ende som tog sig förbi. Silvret var Sveriges första herrmedalj på sträckan i ett internationellt seniormästerskap sedan Lars-Eric Wolfbrandts EM-brons 1950.

I samband med ett träningsläger på Martinique i april trampade Jimisola på en korall, tappade mycket träning och nådde aldrig toppformen. Ytterligare skadekänningar strax före EM gjorde att han helt avstod mästerskapet och avbröt utomhussäsongen.